

הכל הייבין פרק ראשון חגיגה

1. דור הלך דור בא והארץ לעולם עמדה: הקלה ט ד
2. ויאמר ה' אל השחקן השקוף לפר אל עבדי איוב כי אין כמותו בארץ איש תם וישר ירא אלהים וקר מרע ועדו מתייק בהמתו וחסידניו בו לבלעו תבם: איוב ב ג
3. הן בקדושו לא יאמין ושמיה לא זכו בעיניו: איוב טו טו
4. וקרבהתי אליו כמלשפט ויהייתי עד ממחר במכשפים ובמאגים ובנשבעים לשקר ובעשקי שבר שוכר אלמנה ותום ומי יגר ואל יתאומו אמי וצבאו: מלאכי ג ה
5. כי את כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נקלם אם טוב ואם רע: הקלה יב ד
6. והיה כי תמצאן אתו רעות רבות וצרות וצנה השקיה הזאת לקניו לער כי לא תשכח מפי ידעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה דמים בטרם יאביא אל הארץ אשר נשבעתי: דברים לא כ א
7. והיה אפי בו ביום ההוא ונבחתים והסתרתני פני מהם והיה לאכל ומצאוהו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על פי אין אלהי בקרבי מצאוני תקרעת האלה: דברים לא יז

מוסיפנא זו והוה חלופיה. יש להקשות לרצי עקיבא דלית ליה בשליה החולץ (יבמות דף ג. וס) משלו הוסיפו לו לחקיהו ולית ליה זכה מוסיפין לו הא משמע הכא דמוסיפין לו ל"ע: **מבעט** ברבותיו הוה. וכן איכא למימר דהיא דפ"ק דשבת (דף יג.) דאלח שמת והיתה אשתו מולכת מפיליו צבית המדרש אמרה כתיב כי היא חייך ואורך ימין צעלי שקרא הרבה ושנה הרבה הכי ומת צחלי ימיו ולח וישינו הכי דכר ולא היו אומרים מהני הוה דבקדושו לא יאמין (א) כי נמי לא היה משונה נחת: **הא** יראוני מוחלין. גזי עושק שער שכיב כתיב דהוה * ליה לא תעשה ופליגא א דרבי ישמעאל דפרק בתרא דיומא (דף סו.) דלמר משונה תולה ויושינו מכרי ואיכא צרייתא אחרת דלמר על עשה ולא תעשה משונה מכפרת (ב) ועוד יש לחלק בין עניני משונה יש שז ומוחלין לו מיד ויש שז דמותו לו אצל לא מחילה גמורה ועדיין יש עונש ואותו עונש תולין והוא דלמרנין צדעות (דף יג: וס) העורר על מצות עשה ומתמרט לא זו משע עד שמוחלין לו היינו מחילה גמורה ואם שז בכל לזו ע"י יסורין יתכפר לו עונותיו: **שנעשות** צרות זו לזו בגון **ויבורא** ועקרבא.

פר"ת רפואה לנשיכה זו קשה לנשיכה זו וכן אמרין ריש פרק ז' דע"י (דף טז:) חממי לעקרבא לקריבא לזיכורא: זה הממציא מעות לעני בשעת דוחקו. פרש"י דקאי אלעיל אס טוז ואם רע שממתין לו עד שעת היוקר וממלא קונה ציוקר לתלתא לקנות פת לפי שעה כמו שקונה וסקלו כדלמרנין תלל לסילתי תלל למוניה וקשיא לר"ת חדא למה (א) נקט כולי האי ואפסקיה דציוקר קרא והיה כי תמצאן אותו רעות רבות וצרות ועוד דלמרנין המלוה לעני צעט דוחקו עליו נלמר אז תקרא וה' יענה (ישעיה נח) דפרק הצא על יצמתו (יבמות דף סג. וס) מיהו תס מחלק הריצין בין מלוה לממציא ועוד דנקט הש"ס מילתא דלא שכיח לתלות הלס דלמר צערדי פסקים (דף קא: וס) תלאי צביתא קשי לעניותא ומפרש ר"ת לרות צרות ורעות וכו הממציא מעות לעני צעט דוחקו כגון שפסו המושל וצא זה ולמר לו שילוח לו מעות על קרקעותיו ואם לא היה זה צא המושל היה מיקל בפדיונו לפי שהוא דחוק ועני זוי לעלתא לא שכיח אס היה רוצה לקנות תבואה להאכילו לזיתו אין (א) מוילין לו מעות לתלתא כמו תלל וזין (ב"ב דף טז:): כד שפסקין אותו למכור משלו לתלותו כד שפ"ד עלמו נוע"ע מוס' סנהדרין דף עו: ד"ה והמלוה):

דור
אניו
בא ונשיה בו בכל יום היינו דאמרי אינשי זוזא לעילא לא שכיח לחוליא שכיח. פי זוזא לקנות בו תבואה אינו מצוי ולמי שתולין אותו הנוגשים מצוי. כתוב והסתרתני פני מהם והיה לאכול. אמר רב כל שאין בו הסתרתני פני מהם כלומר שהתפלל (ט) ואין נענה אין בו והיה לאכול כלומר שמענישן אותו

וקא מחריא טנורא. מכבדת את המנור: **אוספיסיה** אגנה דכרעה. הוסיבמו על גב רגלה וככות והורע מזלה: **דרעינא** לכו אנה. איני מוסרין לשומר הממס ששמו דומה אלא מתגלגלין עמי ושטיין צעולם עד שימלאו שנותיו והוא קרוי דור: **דמעזר צמיליה.** מעזיר על

מנומיו: **דמעטו.** נתצלו: **הני מינערין.** אותן שלל צישלו כל נורסין אין ממחרות לירקב: **היינו דקסיב נור.** (א) הטובות ירא פן ירקבו אף הצמורים הלדיקים לחזון למינה פן יחטאו: **אדוטר.** צעדו צמור: **אי צעי האי מרצנן.** להיות הולך צדך טובים הוי חיי: **מנצע צבצוין הוה.** רבי אלכסנדר היה מוכר צו שלל היה מן הקדושים וכתבי טובו לא היה לרשע ולא יכירן ימים כלל אף ירקבו ירא מלפני האלהים (קהלת ח) ומניא צמסכת קדושין (דף לג:) מורא זו איני יודע מהו כשהוא אומר והדרת פני זקן ויראת מאלהין (ויקרא יט) הוי אומר מורא זו כבוד חכמים: **קנות החמורות.** עושקי שער שכיב מנחפים ומכשפים: **ומטי גר.** האי קרא כתיב: **ולא יראוני.** וכהא קרא כתיב: **כי אס כל מעשה האלהים יבא במשפט על כל נעלם.** ואף על הנעלמות ממנו ששעה שוגג הוא מציאו במשפט: **על כל אפי** דכר מועט צמסע: **ונמאס.** קנה דעת חזירו דכר: **מאי אס טוב.** דמשמע אף על הוצבה מציאו במשפט: **שאינו ממוסר.** שאינו מנוקד מן החלב ומן הגדין האסורים: **צערדי צבסות.** שמתוך שממחרין לעשות לזכי שבת אינן נותנין לז אס מנוקד הוא: **לרות סמוכות** זו לזו. שזן וקטעה למה (שמואל א ב) שתי נשים יחד: **זיכורא ועקרבא.** יקניט הני משום דלמרנין צמסכת ע"ז דפרק אין מעמידין (דף סז:) חממי לעקרבא וקריי לזיכורא וחילופא סכמתא הלך היכא דנכמיה זיכורא ועקרבא נעשות לרות זו לזו דלית ליה תקנתא לא בקריי דקשה לעקרבא ולא חממי דקשה לזיכורא: **זה הממציא מעות לעני צעט דוחקו.** אלעיל קאי אס טוז ואם רע הרגיל להמציא דקתו לעני צעט דוחקו ולא קודם שעת הדחק שיכול לנקט מונומיו ולקנותו צעט הוול: **לעללא.** לקנות התבואה (דמרגס ועללת ארעא (ויקרא כג): **לפליסא.** והלפסד ולא יצוד קן שמעת: **ולי נראה** לקנות צעט הדחק מוון שהוא תולה צסלו כדלמר מר (פסקים דף קא:): **תלל סילתא תלל מווי תלאי צביתא קשה לעניותא:** אינו

גליון הש"ס
תוב' ד"ה הא יראוני וכו' הוה ליה ליה. עיין משנה פ"ט מלכות מ"א ס"מ כ"ז ובספר מש מים להפ"ח תבואה האחרונה:

גליון הש"ס

הגהות מהר"ב
רבינו הגאון
[א] תוב' ד"ה הא יראוני וכו' פ"ט מלכות מ"א ס"מ כ"ז ובספר מש מים להפ"ח תבואה האחרונה:

הגהות מהר"ב

רבינו הגאון
יש נספה בלא משפט מעשה דמרים מגולא נשיא ומרים [מגולא] דרדקי דאתחיל ליה לשהיא ואייתי מרים מגולא שער נשיא ויש ריה שאומר כענין חלום ראה דברים הללו. ולא עבד אלא רב ביבי בן אבוי היה מתעסק בראית השדים לפיכך יש לומר כדון היה ראה ואין סומכין עליו ופתרון יש נספה בלא וגו כגון אדם שהיה חבירו. והסתמי בו. אתה מעלה בדתך כיון שאתה בא בדברך הללו בעפיקין אתה ממהם להסתא ויבין יכול להסתא אלא (ברבי מוד) מיין שהשטן של איוב אדם היה. הן בקדושו לא יאמין כלומר אינו מאמין להם לחיות הרבה שמא בוקנתם יטו מן הדרך הטובה ונפשיא לי דהא אמרינן ביומא כיון שאדם זכר שלשים ורשה שנה ולא חטא שוב אתו חוטא] והוה תלמיד הוה בשיבבותיה דר' יוחנן ושכיב וטר. ואמר ר' יוחנן אי אמר כתיב וקבתי אתכם למשפט יש בו תקנה. אריכ"ז אי לנו

(א) נראה דל"ל כמו כן רב מסדא אסמו על רב. (ב) נראה ש"ל ואינו נענה אלו משרבל כל שאין בו והיה לאכול וכו'.